

МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ
ТА СВІТОВА ПОЛІТИКА:
НОВІ ТРЕНДИ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ МИНУЛОГО

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра всевітньої історії та міжнародних відносин**

**ЗАПОРІЗЬКЕ ОБЛАСНЕ ТОВАРИСТВО ДОСЛІДНИКІВ ІСТОРІЇ І
КУЛЬТУРИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ**

**МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА СВІТОВА ПОЛІТИКА:
НОВІ ТРЕНДИ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ МИНУЛОГО**

Збірка наукових праць

Запоріжжя
ЗНУ
2026

**Міжнародні відносини та світова політика: нові тренди переосмислення минулого:
Збірка наукових праць. Випуск 2. Запоріжжя. ЗНУ, 2026. 260 с.**

Редакційна колегія:

О.М. Маклюк, кандидат історичних наук, доцент, декан факультету історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету

С.С. Черкасов, кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету

А.В. Омельченко, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету

Т.В. Грушева, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету

Збірка містить статті, присвячені актуальним проблемам міжнародних відносин, всесвітньої та української історії, ключовим аспектам зовнішньої політики України, новим тенденціям розвитку світової та української дипломатії, впливу російсько-української війни на процеси міжнародної взаємодії, становищу євроатлантичного співтовариства в політичних реаліях другої половини ХХ – початку ХХІ ст.

Для широкого кола науковців: істориків, соціологів, політологів, філософів, а також усіх, хто цікавиться сучасною науковою гуманітаристикою.

The collection contains articles devoted to current issues of international relations, world and Ukrainian history, key aspects of Ukraine's foreign policy, new trends in the development of world and Ukrainian diplomacy, the impact of the Russian-Ukrainian war on the processes of international interaction, the position of the Euro-Atlantic Community in the political realities of the second half of the 20th century – early 21st century.

For a wide range of scientists: historians, sociologists, political scientists, philosophers, as well as everyone who is interested in humanities.

Затверджено науково-технічною радою Запорізького національного університету

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв організацій, установ та іншої інформації несуть автори матеріалів. Висловлені авторами думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань. Переклади і передруки дозволяються лише за згодою авторів матеріалів.

ЗМІСТ

I. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

<i>Ануніч А.О.</i>	Роль міжнародних організацій у врегулюванні сучасних збройних конфліктів: український вимір	7
<i>Степаненко Д.О.</i>	Вплив нових регіональних безпекових альянсів на глобальну архітектуру ядерної безпеки в умовах російсько-української війни	12
<i>Олефіренко Л.С.</i>	Штучний інтелект як фактор глобального впливу в сучасних міжнародних відносинах	17
<i>Костик О. В.</i>	Пріоритети двосторонніх відносин США та Індії під час першої президентської каденції Дональда Трампа	23
<i>Рябоконт П.А.</i>	Вплив особистості лідера на формування зовнішньої політики США: кейс Дональда Трампа	27
<i>Ревуцька І.Д.</i>	Санкційна політика США за адміністрації Дональда Трампа як інструмент зовнішньополітичного впливу	35
<i>Гундештайло Д.М.</i>	Реалізація міжнародного співробітництва у сфері туризму: досвід Болгарії	41
<i>Ковальчук Д.О.</i>	Протидія кліматичним ризикам як пріоритет внутрішньої політики адміністрації Дж. Байдена: здобутки та бар'єри	46

II. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ПОЛІТИЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ: УКРАЇНСЬКИЙ І ГЛОБАЛЬНИЙ ВИМІРИ

<i>Сидоренко А.А.</i>	Революція Гідності як чинник формування суб'єктності України	50
<i>Фульмес Ю. І.</i>	Політична та гуманітарна реакція країн Вишеградської групи на Революцію Гідності в Україні	55
<i>Гривнак А. В.</i>	Міжнародно-правова оцінка русифікації освітньої сфери в ОРДЛО (2014–2022 рр.)	63
<i>Поняткова Д.В.</i>	Запорізькі меморіали у процесах декомунізації	68
<i>Трюхан Д.А.</i>	Меморіальний календар США та законодавчі особливості комеморації	78
<i>Бабенко Л.М.</i>	Етичний код українського журналіста в контексті міжнародних відносин	89

III. УКРАЇНА У СВІТІ: НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ДИПЛОМАТІЇ

<i>Матюхіна К.Д.</i>	Національні особливості ведення дипломатичних переговорів в Канаді	94
<i>Сокол В.Є.</i>	Національні особливості дипломатії Японії	100

<i>Кочура О.О.</i>	Публічна дипломатія Франції: культурний чинник у просуванні міжнародного іміджу держави	104
<i>Веселкова В.П.</i>	Церемоніал державних візитів як форма дипломатичної комунікації (на прикладі Великої Британії, Канади та Австралії)	111
<i>Тесленко К. О.</i>	Публічна дипломатія України в умовах повномасштабного вторгнення РФ	116
<i>Ціватий В.Г.</i>	Wellness-туризм: нові тенденції розвитку української туристичної дипломатії	121
<i>Паровая А. І.</i>	Трансформація українсько-німецьких відносин через шлях становлення та розбудови стратегічної взаємодії	129
<i>Захарова А.Д.</i>	Конструювання образу України в проурядових угорських медіа в контексті виборів 2026 року	135
<i>Ищенко К.О.</i>	Співпраця України та Чехії у сфері військово-промислового комплексу: спільні проекти та перспективи розвитку	141
<i>Главацька Т.С.</i>	Україна – Нідерланди: дипломатичні та економічні відносини: історія, сучасний стан та перспективи розвитку	146

IV. КРАЇНИ СВІТУ У СУЧАСНИХ ГЕОПОЛІТИЧНИХ РЕАЛІЯХ

<i>Бессонова М.М.</i>	Економічний патріотизм у Канаді як відповідь на торговельну політику адміністрації Дональда Трампа у 2025 р.	152
<i>Горопашна П. В.</i>	Контртарифна стратегія Канади у відповідь на торговельну політику адміністрації Трампа (2025 р.)	157
<i>Пашкова О.С.</i>	Трансформація ролі Латвії в забезпеченні безпеки на східному фланзі НАТО	163
<i>Петрик О.О.</i>	Трансформація енергетичного партнерства між Норвегією та ЄС у контексті сучасних безпекових та кліматичних викликів	168
<i>Слюсаренко І.Ю.</i>	Малі держави в умовах нових геополітичних загроз (на прикладі Фінляндії, Швеції, Норвегії)	174
<i>Табачук А. В.</i>	Роль Швеції у посиленні залучення жінок до розбудови миру в Ефіопії	179
<i>Копилов Д. В.</i>	Ідеологічна поляризація в Латинській Америці як виклик стратегічним комунікаціям України	187
<i>Петровська М.С.</i>	Ортодоксальний іслам і становище жінок в ісламському еміраті Афганістан	191
<i>Вербовецька О. Б.</i>	Торговельно-інвестиційна взаємодія Сінгапуру та КНР	197

РОЗДІЛ IV. КРАЇНИ СВІТУ У СУЧАСНИХ ГЕОПОЛІТИЧНИХ РЕАЛІЯХ

УДК 327(71:73)"2025"

Бессонова М.М.

ЕКОНОМІЧНИЙ ПАТРІОТИЗМ У КАНАДІ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ТОРГОВЕЛЬНУ ПОЛІТИКУ АДМІНІСТРАЦІЇ ДОНАЛЬДА ТРАМПА У 2025 р.

У публікації проаналізовано сплеск канадського антиамериканізму на початку 2025 року, спровокований агресивною економічною риторикою та впровадженням торговельних тарифів адміністрацією Дональда Трампа. Досліджено трансформацію суспільного невдоволення у рух «економічного патріотизму», що проявився у масовому бойкоті американських товарів та ініціативі «Купуй канадське!». Висвітлено стрімку зміну споживчої поведінки: зростання попиту на локальну продукцію та переорієнтацію ритейлерів на вітчизняних (канадських) виробників. Автор доходить висновку, що цей рух став інструментом захисту національного суверенітету та заклав основу для нової урядової політики преференційних закупівель, спрямованої на зміцнення економічної стійкості Канади.

***Ключові слова:** Канада, США, Дональд Трамп, економічний патріотизм, «Купуй канадське», антиамериканізм.*

Bessonova Maryna

ECONOMIC PATRIOTISM IN CANADA AS A RESPONSE TO THE TRADE POLICY OF THE DONALD TRUMP ADMINISTRATION IN 2025

The publication analyzes the surge of Canadian anti-Americanism in early 2025, triggered by aggressive economic rhetoric and the implementation of trade tariffs by the Donald Trump administration. It examines the transformation of public discontent into a movement of “economic patriotism,” manifested through a mass boycott of American goods and the “Buy Canadian!” initiative. The study highlights a rapid shift in consumer behavior, specifically the growing demand for local products and the reorientation of retailers toward domestic (Canadian) manufacturers. The author concludes that this movement has become a tool for protecting national sovereignty and has laid the foundation for a new government procurement policy aimed at strengthening Canada's economic resilience.

Keywords: *Canada, USA, Donald Trump, economic patriotism, “Buy Canadian”, anti-Americanism.*

Сучасні відносини між Канадою та США, які традиційно вважалися зразком партнерства та союзництва, на початку 2025 року опинилися у стані глибокої кризи, унаочненням якої стало безпрецедентне зростання канадського антиамериканізму. Хоча зародження критичного ставлення канадців до США сягає часів боротьби за незалежність північноамериканських колоній, саме другий прихід до влади Дональда Трампа спровокував безпрецедентну хвилю негативних настроїв. Новий виток напруженості став викликом не лише для дипломатії, а й для національної ідентичності та суверенітету Канади, актуалізувавши питання захисту країни від зовнішнього тиску.

Ключовим фактором загострення стала агресивна економічна політика Білого дому та провокаційні заяви американського лідера. Найбільше обурення канадського суспільства викликали погрози Дональда Трампа щодо запровадження руйнівних торговельних тарифів та їхнє подальше реальне втілення. Цей негатив посилювався через його неодноразові заяви про те, що Канада має стати 51-м штатом США. Такі дії сприймалися у Канаді як пряма загроза економічній стабільності та територіальній цілісності, що призвело до стрімкого падіння довіри до сусіда: у березні 2025 р. вже 43% респондентів вважали США «ворогом» (у лютому 2025 р. таких було 27%), і значно скоротилася кількість тих, хто ще вбачав у США союзника: було 30% стало 17% [1, р. 16].

У січні-березні 2025 року зростання антиамериканізму у Канаді збіглося з парламентськими виборчими перегонами, де патріотичні почуття виборців стали інструментом мобілізації електорату [2, с. 206-208]. Політики активно використовували риторику захисту національних інтересів, що лягало на підготовлений емоційний ґрунт.

Одним з проявів канадського патріотизму на початку 2025 р. стала ініціатива відмови від американських товарів, яка переросла на своєрідний громадський рух «Купуй канадське!». Випади президента США щодо анексії Канади, запровадження

25-відсоткових мит на канадські сталь та алюміній, а також погрози оподаткувати весь інший імпорту з країни, спричинили масовий заклик серед канадських покупців уникати товарів американського виробництва. Це стало справжнім викликом для Канади, яка у попередньому, 2024-му році імпортувала з США товарів на суму майже 350 мільярдів доларів, тож Сполучені Штати були її найбільшим торговим партнером [3].

Втім, агресивна риторика Дональда Трампа спровокувала хвилю «патріотичного споживацтва», через яку канадські ритейлери почали масово відмовлятися від товарів американського виробництва. Зокрема, американські компанії, що виробляли предмети гігієни, напої та citrusові, зіткнулися зі скасуванням замовлень або призупиненням виходу на ринок через небажання торговельних мереж асоціюватися з американськими брендами в умовах антиамериканських настроїв.

Ситуація докорінно змінила ландшафт внутрішнього ринку Канади, надавши безпрецедентну перевагу місцевим виробникам. Канадські компанії, наприклад виробники підгузків Irving Personal Care, повідомили про чотирикратне зростання відвантажень, оскільки ритейлери прагнули заповнити полиці локальними товарами. Великі мережі, такі як Metro та Canadian Tire, офіційно заявили про пріоритетність канадської продукції[3]. Експерти застерігали, що навіть у разі завершення торговельної війни американським брендам буде вкрай важко повернути втрачені позиції, оскільки за цей час у канадських споживачів почали формуватися нові стійкі звички купувати місцеву продукцію.

Рух «Купуй канадське» переріс формат короткострокової реакції на торговельну війну з адміністрацією Дональда Трампа, перетворившись на стійку зміну споживчої поведінки. Згідно з даними опитування Lightspeed Commerce, проведеного у березні 2025 року, 91% канадців надавали пріоритет вітчизняним товарам, а понад 70% були готові платити за них більше та активно бойкотувати великих американських ритейлерів. Те, що починалося як політичний протест проти тарифів, трансформувалося у глибоке почуття економічної та культурної лояльності, спрямоване на зміцнення незалежності власної економіки [4].

Важливою рисою цього явища стала його потенційна довготривалість: 74% опитаних заявляли, що продовжуватимуть підтримувати канадського виробника навіть у разі скасування американських мит. Рух став частиною національної ідентичності, де споживачі шукали не просто товари локального виробництва, а бренди, що відображають канадські цінності. Для бізнесу це створило нові умови гри, де прозорість походження товару та акцент на «канадськості» стали головними факторами конкурентоспроможності та формування довгострокової лояльності клієнтів [4].

Потужний рух «економічного патріотизму» вийшов за межі простого захисту ринку і став втіленням боротьби за національний суверенітет та культурну незалежність. В умовах тиску на стратегічні галузі канадці об'єдналися навколо ідеї самодостатності, що призвело до стрімкого зростання попиту на товари з маркуванням «Зроблено в Канаді». Бізнес почав адаптуватися до нових реалій через диверсифікацію ланцюгів постачання та інвестиції в локальне виробництво, щоб мінімізувати залежність від нестабільного американського ринку. Це дало підстави експертам у галузі економіки розглядати рух «Купуй канадське» не просто як тимчасову реакцію, а як довгострокову стратегію виживання та розвитку нації, що базується на національній гордості та спільних цінностях, та яка може трактуватися як економічна стійкість [5].

Громадський рух та ініціативи бізнесу мали наслідком впровадження урядом Канади політику «Купуй канадське» для захисту та надання пріоритету канадським працівникам і галузям промисловості, а також для зміцнення внутрішньої економіки Канади. Так, з 16 грудня 2025 року уряд запровадив нові федеральні правила закупівель для підтримки канадських працівників і галузей промисловості. Ці зміни були спрямовані на допомогу у створенні сильних канадських ланцюгів поставок, надаючи пріоритет канадським постачальникам і товарам, а також послугам канадського виробництва, коли це можливо. Іншим пріоритетом цієї політики стала допомога канадським галузям промисловості стати більш самодостатніми та стійкими до змін у світовій економіці [6].

Таким чином, економічний тиск та зневажливе ставлення з боку американського істеблішменту змусили канадське суспільство переглянути звичні моделі споживання та надати пріоритет вітчизняному виробнику. Це протистояння демонструє, як зовнішні політичні чинники можуть трансформувати внутрішній ринок, перетворюючи звичайну купівлю товарів на акт захисту національного суверенітету.

Список використаних джерел і літератури

1. Tariff Survey. Canada-United States-Mexico. *Leger*. April 3, 2025. 70 p. https://leger360.com/wp-content/uploads/2025/04/Tariff_report_CAN_US_MEXICO.pdf (дата звернення: 28.04.2026).
2. Бессонова М.М. Ставлення до Трампа 2.0: нова хвиля антиамериканізму у Канаді. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2025. № 1 (21). С. 197-213. <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2025-01-198-213><https://doi.org/10.29038/2524-2679-2025-01-198-213> (дата звернення: 28.04.2026).
3. Cavale S., Balu N., DiNapoli J. Focus: As ‘Buy Canadian’ grows, more US companies say retailers turning away their products. *Reuters*. 2025, April 7. URL: <https://www.reuters.com/business/retail-consumer/buy-canadian-grows-more-us-companies-say-retailers-turning-away-their-products-2025-03-31/> (дата звернення: 29.04.2026).
4. The Rise of the “Buy Canadian” Movement and What it Means for Businesses. *Marketing News Canada*. 2025, April 7. URL: <https://marketingnewscanada.com/news/the-rise-of-buy-canadian-movement> (дата звернення: 27.04.2026).
5. Hossain S. Economy, Sovereignty and the ‘Buy Canadian’ Movement: How Canada’s trade war is redefining resilience and sustainability. *Council on Business & Society Insights*. 2025, November 18. URL: <https://cobsinsights.org/2025/11/18/economy-sovereignty-and-the-buy-canadian-movement-how-canadas-trade-war-is-redefining-resilience-and-sustainability/> (дата звернення: 28.04.2026).
6. Buy Canadian. *Government of Canada*. Date modified: 2026-05-05. URL: <https://www.canada.ca/en/public-services-procurement/services/acquisitions/selling-federal-government/buy-canadian.html> (дата звернення: 27.04.2026).

Міжнародні відносини та світова політика: нові тренди переосмислення минулого

Наукове видання

**МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА СВІТОВА ПОЛІТИКА:
НОВІ ТРЕНДИ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ МИНУЛОГО**

Збірник наукових праць

Верстка та макетування *Андрій Омельченко*

Художнє оформлення *Андрій Омельченко*

Коректор *Тетяна Грушева*